

Återhämtning, klimat och opposition: rapport för Centerpartiets internationella kansli

Efter ett 2020 som hittills kantats av en pandemi, restriktioner och ett helt nytt världstillstånd är nu hösten kommen. Bryssel som vanligtvis är händelsernas stad med mycket aktivitet i EU-kvarteren har under våren och sommaren slagits av höga sjukdomsfall och medföljande strikta restriktioner. Staden har nu så sakteligen börjat öppna upp igen och verksamheten är åter igång i Europaparlamentet, om än i annorlunda tappning. För att minska smittspridning finns ett antal nya åtgärder på plats; max två personer åt gången i hissen, håll till höger i gångar och hallar, mask på inom hela parlamentet är några av de nya reglerna.

Europas återhämtning har varit, och kommer fortsätta vara, ett frekvent debatterat ämne inom politiken i Bryssel. Medborgare i många av medlemsländerna har drabbats ekonomiskt och socialt av pandemin. Corona har inneburit nya utmaningar som påminner om hur sårbara, men samtidigt handlingskraftiga, vi som stater är enskilt och tillsammans. Samarbete och överenskommelser kommer att krävas för att underlätta återgången till det normala. Om det var en prioritering att få ut folk i arbete och jobba för ökad kompetensutveckling innan så är det närmast brådskande idag att finna lösningar och sätt att hjälpa EU:s medborgare. Detta nämndes även i dagarna under Ursula von der Leyens första *State of the Union*-tal där hon pointerade att vi endast är i startgropen för återhämtningen efter pandemins framfart.¹ När hon valdes in som ordförande i EU-kommissionen fanns bland hennes prioriteringar ett löfte om att skydda arbetare och företag från oväntade händelser utifrån. I sitt tal kallar hon små- och medelstora företag ekonomins motorer som även kommer vara motorerna för återhämtningen - de kommer spela en stor roll i arbetet för att få de tusentals som drabbats ekonomiskt tillbaka på fötter så fort och smidigt som möjligt. Ytterligare någonting som coronakrisen har påmint om är vikten av förberedelse och civilskydd. EU:s civilskyddsmekanism, rescEU, har den senaste tiden uppmärksammats av förklarliga anledningar. Mekanismen är ett välbehövligt verktyg inom alltifrån evakuering av EU-medborgare till bistånd som sänds till naturkatastrofdrabbade länder. Under pandemin har rescEU bidragit med skyddsutrustning, respiratorer och annan medicinsk utrustning samt hjälpt till att evakuera tusentals europeiska medborgare. Diskussioner förs nu gällande avsättning av ett större belopp till förmån för rescEU framöver och på parlamentet vill man att denna civilskyddsmekanism ska förbättras så att framtida eventuella kriser ska kunna hanteras. Alltför många länder har bristfällig kapacitet inom civilskydd i nuläget, de egna resurserna räcker helt enkelt inte till för händelser lika omvälvande som coronakrisen.²

Det är dock inte bara diskussioner om Corona som är på tapeten, utan fler frågor kräver sin del av uppmärksamheten. Klimatet och miljön är områden som på sina håll har hamnat en del i skymundan de senaste månaderna. Det är dock områden som fortfarande kräver uppmärksamhet och hantering. En stor händelse såhär långt in på hösten var miljöutskottets röstning om EU:s nya klimatlag. Gemensamma mål och åtgärder som ger resultat är ett behövligt inslag för en hållbar framtid då klimatförändringar kommer fortsätta ske. Diskussioner kring klimatanpassning och hårdare krav mot medlemsstater som inte tar sitt fulla ansvar i resan mot ett klimatneutralt Europa kommer sannolikt fortsätta under hösten och därefter. Miljöutskottet enades hur som helst om att klimatutsläppen ska minska med 60 procent till 2030 inom EU - inte helt vad Centerpartiet

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_20_1655

² <https://www.europarl.europa.eu/news/sv/press-room/20200910IPR86817/covid-19-eu-s-civilskyddskapacitet-maste-forbatttras>

hade hoppats på (minst 65 procent hade varit önskvärt),³ men ändå ett bra steg mot ett viktigt mål och en tydlig påminnelse om att vi är i behov av förändring. Sverige är på många vis ett land att se upp till i internationella sammanhang då det finns en tydlig klimatlag och Norden överlag ligger bra till när det gäller medvetenhet och gemene mans ansvar mot miljön. Potential för förbättring finns dock Europa över och resultatet av en gemensam klimatlag med tydliga målsättningar och lösningar hade varit minst sagt spännande att se.

Den senaste tiden har även mycket skett på området för mänskliga rättigheter som har haft stor relevans för parlamentets arbete. Upploppen i Belarus kring valet och Lukasjenkos regim blev en bitter påminnelse om de brister inom demokrati och frihet som ännu finns i Europa. Oppositionen bestående av aktivister och politiker, och även representanter från media, bemöttes med hot och fängsling till följd av sitt motstånd. Detta blev givetvis ämne för debatt bland EU:s beslutsfattare - i ett rättvist, framåttänkande Europa kan inte sådana här hot mot demokratin få ske. Alla människors rätt till trygghet har också varit ett relevant ämne i migrationsfrågan som upptagit en stor del av debatten de senaste veckorna. Det har länge varit läge för en ny migrationspakt som kan säkerställa säkrare flyktvägar, bättre mottagning och smidigare processer för flyktingar och asylsökande. Som vi skrivit om tidigare blev branden på flyktingförläggningen Moria en dyster signal om hur akut det är att ta tag i migrationsfrågan i EU.⁴ Det har länge varit känt att någonting måste ske; folk kommer fortsätta fly av olika anledningar. Ovan nämnda kriser är exempel på anledningar, regimer som förtrycker och förföljer, och klimatförändringarnas framfart väntas leda till att än fler flyr till följd av naturkatastrofer. För att ha minsta chans att bemöta framtidens prövningar, och för att underlätta resan och processen för de som flyr, är det hög tid för en fungerande lagstiftning. Nyligen presenterade EU-kommissionär Ylva Johansson sina förslag till en ny, gemensam migrationspolitik i Europa. Vissa element i förslagen känns igen sedan tidigare medan andra är nya, såsom snabbscreening av personer vid EU:s yttre gräns.⁵ En fråga som Centerpartiet har drivit på är en obligatorisk omfördelningsmekanism, en fördelningsnyckel som förhindrar att ett litet antal länder får axla orimligt stor del av ansvaret. Detta skulle, inte helt oväntat, leda till ett antal länders missnöje - i diskussioner märks ännu undertoner av uppgivenhet från båda lägren; de som önskar större suveränitet och självbestämmanderätt i dessa frågor, och de som önskar mer solidaritet och balans.

Det finns mycket att hantera inom politiken på Europaparlamentet, och än är det för tidigt att dra alla slutsatser om coronakrisens totala konsekvenser. Att upprätta riktlinjer för Europas återhämtning kommer vara en högprioriterad punkt under hösten. Klimat och migration är dock ytterligare element i samhället som inte kan vänta länge till - och det blir minst sagt spännande att följa utvecklingen inom alla dessa områden under kommande månader.

³ <https://www.centerpartiet.se/press/pressmeddelande/nyhetsarkiv-2020/2020-09-10-federley-c-viktig-delseger-for-klimatet>

⁴ <https://www.hallandsposten.se/%C3%A5sikter/debatt/eu-m%C3%A5ste-stoppa-tragiken-p%C3%A5-lesbos-1.34082323>

⁵ <https://sverigesradio.se/artikel/7560185>